

ZARZĄDZENIE Nr 11
DYREKTORA URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

z dnia 24 lipca 2018 r.

w sprawie wprowadzenia pilotażu obowiązkowego, określenia warunków korzystania z usług pilota oraz zasad zwalniania z pilotażu obowiązkowego

Na podstawie art. 107b ust. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (j.t. Dz. U z 2018 r. poz. 181) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie wprowadza obowiązek korzystania z usług pilota (zwany dalej: pilotażem obowiązkowym) przez statki na obszarze właściwości terytorialnej Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, określa warunki korzystania z usług pilota oraz określa zasady zwalniania z pilotażu obowiązkowego.

§ 2. Obowiązek, o którym mowa w § 1 dotyczy statków wskazanych w § 36 ust. 1 i ust. 2 zarządzenia nr 9 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 16 lipca 2018 r. Przepisy portowe (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 2832, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego poz. 3242) (zwane dalej: przepisami portowymi).

§ 3. 1. Z pilotażu obowiązkowego co do zasady zwalnia się:

- 1) jednostki pływające Marynarki Wojennej, Straży Granicznej, Policji, Służby Celnej, Służby SAR oraz polskiej administracji morskiej,
- 2) statki żeglugi śródlądowej, inne niż pasażerskie oraz inne niż przewożące ładunki niebezpieczne lub zanieczyszczające, zdefiniowane w § 6 pkt 14, 15 i 16 przepisów portowych, albo nieodgazowane po ich przewożeniu, których kapitanowie posiadają patent kapitana żeglugi śródlądowej klasy "A",
- 3) wszystkie zespoły pchane połączone na sztywno, inne niż przewożące ładunki niebezpieczne lub zanieczyszczające, zdefiniowane w § 6 pkt 14, 15 i 16 przepisów portowych, albo nieodgazowane po ich przewożeniu, o długości całkowitej zespołu pchanego do 90 m,
- 4) statki morskich jednostek edukacyjnych w rozumieniu przepisów art. 74 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie morskim:
  - a) o długości do 65 m,
  - b) zawijające do portu macierzystego, niezależnie od długości,
- 5) statki pasażerskie o długości do 50 m, uprawiające żeglugę krajową.
  2. Postanowienia ust. 1 pkt 1 i 4 dotyczą statków o polskiej przynależności.
  3. Postanowienia ust. 1 pkt 2 i 3 dotyczą statków, których kapitanowie spełniają wymóg umiejętności wymiany informacji w zakresie standardowych zwrotów porozumiewania się na morzu (SMCP) w języku angielskim lub polskim.

§ 4. Na zasadach określonych w niniejszym zarządzeniu, kapitan portu może zezwolić na manewrowanie statkiem bez pilota na obszarze portu morskiego. Dokument zezwolenia, który stanowi Załącznik do niniejszego zarządzenia, w dalszej części zarządzenia zwany jest "zwolnieniem".

§ 5. O zwolnieniu mogą ubiegać się osoby legitymujące się praktyką pływania na stanowisku kapitana statku, nie krótszą niż 12 miesięcy lub posiadające dyplom lub patent uprawniający do zajmowania stanowiska kapitana na danym statku i praktykę pływania na tym lub siostrzanym statku w charakterze zastępcy kapitana nie krótszą niż 12 miesięcy.

§ 6. Zwolnienie, o którym mowa w § 4 nie obejmuje przypadków gdy:

- 1) statek używa holowników do manewrowania,
- 2) obsada mostka jest jednoosobowa.

§ 7. 1. Oceny kapitana statku ubiegającego się o zwolnienie dokonuje zespół powołany każdorazowo przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni, w skład którego wchodzi kapitan danego portu lub jego zastępca. Oceny dokonuje się w oparciu o pozytywny wynik egzaminu przeprowadzonego w języku polskim lub angielskim, zgodnie z przepisami rozporządzenia ministra właściwego ds. gospodarki morskiej wydanego na podstawie art. 107b ust. 6 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie morskim, określającego wymagania egzaminacyjne dla uzyskania zwolnienia z pilotażu obowiązkowego. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest przedstawienie arkusza odbytej praktyki pilotowej określonej w ust. 2, potwierdzonego podpisem szefa pilotów stacji pilotowej lub właściwego kapitana portu.

2. Praktyka pilotowa powinna być wykonywana w obecności pilota. Dopuszcza się odbycie praktyki pod nadzorem kapitana posiadającego zwolnienie pilotowe na dany akwen. Dla portów Gdańsk Nowy Port, Gdańsk Port Północny i Gdynia praktyka pilotowa pod nadzorem kapitana posiadającego zwolnienie jest możliwa dla promów uprawiających żeglugę regularną – bez ograniczenia ich długości, dla pozostałych statków z ograniczeniem długości całkowitej do 120m.

3. Zakres praktyki pilotowej dla poszczególnych portów lub każdego z akwenów pilotowych w Gdańsku, o których mowa w ust. 4 to 3 wejścia i 3 wyjścia w tym 2 manewry w porze nocnej.

4. W Gdańsku wyodrębnią się trzy akweny pilotowe: Gdańsk Nowy Port, Gdańsk Port Północny i Gdańsk Wisła Śmiała (z odcinkiem Martwej Wisły od Kanału Płonie do Mostu Siennickiego).

5. Praktyka powinna zawierać ocenę manewrowania statkiem i być potwierdzona odpowiednio przez Szefa Stacji Pilotowej danego rejonu lub właściwego kapitana portu.

6. Rozpoczęcie praktyki pilotowej należy zgłosić w formie pisemnej do:

- 1) Szefa Stacji Pilotowej - w przypadku, gdy przejścia są wykonywane wyłącznie w obecności pilota,
- 2) właściwego kapitana portu - w przypadku, gdy przejścia są wykonywane w obecności pilota lub pod nadzorem kapitana statku posiadającego zwolnienie.

7. Każdy zamiar przejścia wykonywanego w ramach praktyki pilotowej musi być poprzedzony zgłoszeniem do służby kontroli ruchu statków, drogą telefoniczną lub radiową oraz do pilota po obsadzeniu statku jeśli praktyka odbywa się pod jego nadzorem.

§ 8. Zwolnienie wydaje się na okres 30 miesięcy licząc od dnia zdanego egzaminu, o ile jest wymagany, lub od dnia następnego po dniu utraty ważności poprzedniego zwolnienia.

§ 9. Kapitan statku, który ubiega się o wydanie kolejnego zwolnienia w danym porcie, powinien potwierdzić na arkuszu praktyk samodzielne wykonanie zawinięć do tego portu, w okresie ważności zwolnienia, w ilości określonej przepisem wskazanym w § 7.

§ 10. Kapitan statku, który w terminie nie przekraczającym jednego roku od dnia utraty ważności poprzedniego zwolnienia z pilotażu obowiązkowego, ubiega się ponownie o jego uzyskanie, jest zwolniony z obowiązku złożenia egzaminu.

§ 11. Po upływie pięciu lat od daty otrzymania zwolnienia, o którym mowa w § 8, kapitan statku ubiegający się o wydanie kolejnego zwolnienia zobowiązany jest poddać się ponownemu egzaminowi.

§ 12. Zwolnienie wydaje kapitan portu, po spełnieniu przez kapitana statku warunków określonych w niniejszym zarządzeniu.

§ 13. 1. W celu uzyskania zwolnienia, kapitan statku jest obowiązany złożyć w kapitanacie portu wniosek o przeprowadzenie egzaminu, o ile jest wymagany i wydanie zwolnienia.

2. Jeżeli wymagany jest egzamin, do wniosku o którym mowa w ust. 1 należy dołączyć:

- 1) kopię odpowiedniego dyplomu lub patentu uprawniającego do zajmowania stanowiska kapitana danego statku (po uprzednim okazaniu kapitanowi portu jego oryginału),
- 2) kopię świadectwa operatora GMDSS,
- 3) wyciąg pływania potwierdzający spełnienie warunku, o którym mowa w § 5,
- 4) potwierdzenie praktyki pilotowej z pilotem lub z kapitanem posiadającym ważne zwolnienie, zgodnie z wymogami określonymi w § 7 niniejszego zarządzenia.
- 5) zgodę armatora na przystąpienie do egzaminu.
- 6) dowód wniesienia opłaty za egzamin.

3. Jeżeli nie jest wymagany egzamin do wniosku o odnowienie należy dołączyć potwierdzenie praktyki samodzielnej, zgodnie z wymogami określonymi w § 9 niniejszego zarządzenia.

§ 14. Wysokość opłat za egzamin oraz wysokość opłat za wydanie zwolnienia regulują przepisy odrębne.

§ 15. Kapitan portu wydaje również zwolnienie z pilotażu obowiązkowego kapitanowi statku, który posiada ważne zwolnienie z pilotażu obowiązkowego dla statku o zbliżonych parametrach wielkościowych i manewrowych. Zwolnienie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie może obejmować innego obszaru, ani przekraczać okresu ważności określonego w posiadanym zwolnieniu z pilotażu obowiązkowego.

§ 16. Kapitan portu w obszarze swej właściwości terytorialnej może jednorazowo zwolnić z obowiązku korzystania z usług pilota, kapitana statku nie posiadającego zwolnienia z pilotażu obowiązkowego, jeżeli zwolnienie podyktowane jest względami bezpieczeństwa żeglugi lub ochrony portu, statku czy załogi.

§ 17. Kapitan portu może cofnąć wydane zwolnienie, w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów portowych oraz innych obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa żeglugi uzależniając ponowne wydane zwolnienia od złożenia przez kapitana egzaminu sprawdzającego kwalifikacje do samodzielnego pilotowania określonego statku.

§ 18. Wzór zwolnienia określa załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 19. Warunki korzystania z usług pilota przez statki na obszarze właściwości terytorialnej Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni określają przepisy portowe.

§ 20. Zwolnienia wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują swoją ważność do wskazanej w zwolnieniu daty.

§ 21. Traci moc zarządzenie Nr 5 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 30 marca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 1242 i poz. 4001; Dz. Urz. Woj. Warmińsko – Mazurskiego poz. 1192 i poz. 4896)

§ 22. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2018 r. i podlega ogłoszeniu w Dziennikach Urzędowych Województw: Pomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego.

Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni

kpt. ż.w. Wiesław Piotrkowski

ZAŁĄCZNIK

Do zarządzenia Nr 11 Dyrektora
Urzędu Morskiego w Gdyni
z dnia 24 lipca 2018 r.

**ZAŚWIADCZENIE NR .....
O ZWOLNIENIU Z PILOTAŻU
OBOWIĄZKOWEGO
PILOT'S EXEMPTION CERTIFICATE**